
SAMTALER

Samtaler med Richard Rorty og Robert Brandom

Introduksjon av Knut Olav Skarsaune

Brandom i samtale med Filosofisk Supplement (Foto: K.O. Skarsaune)

Filosofisk Supplement fikk mulighet til å intervju Richard Rorty og Robert Brandom da de deltok på et seminar om pragmatisme ved UiO i september. De moderne pragmatistene ser seg selv som etterfølgere av attenhundretallets amerikanske pragmatister Dewey, James og Peirce. Disse insisterte på at konsepter som 'sannhet' og 'verdi' har sitt utspring i menneskelig praksis, og ikke kan eller skal gis noe fundament utenfor menneskelig praksis. Minste felles multiplum for alle pragmatister er James' dictum "What does not make a difference to practice, should not make a difference in philosophy". Denne tanken har ledet Richard Rorty til å avvise de fleste av filosofiens gamle travere, og spesielt realisme/antirealisme-debatten, som meningsløse; hvorvidt man tar det ene eller det motsatte standpunktet i slike debatter har ingen konsekvenser for hvordan man vil handle. Han er berømt og beryktet for sitt forslag om å "substitute solidarity for objectivity"; kulturens fremste mål bør ikke være å finne frem til sanne beskrivelser av en "virkelig virkelighet" som kalles "verden", men å bygge stadig friere og mer solidariske samfunn. For

å påvirke filosofer til slik å skifte prosjekt foreskriver han en radikal *terapi*, som består i å vise at *vokabularene* som får problemer som realisme/antirealisme til å virke presserende er historisk betingede, og derfor utskiftbare. Nettopp en slik utskiftning er det Robert Brandom jobber med å utføre. Hans *inferensialistiske* semantikk er et forsøk på å bygge en semantikk med begrepene 'forpliktelse' og 'berettigelse' – ikke 'sannhet' – som grunnstener. Forpliktelse og berettigelse oppstår i og på grunn av visse typer menneskelig praksis, visse former for samhandling. Slik vil Brandom "bake en normativ kake" (en semantikk) av bare "ikke-normative" ingredienser (ting vi gjør).

Rorty i samtale med Filosofisk Supplement (Foto: K.O. Skarsaune)